



University of Tehran
Faculty of
Sport Sciences and Health

Sport Management Journal

Online ISSN: 2676-427X

Designing a Model for the Promotion of Sports Management in Iranian Universities

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

.....18 March 2022

Received in revised form:

.....10 June 2022

Accepted:

.....16 June 2022

Published online:

.....25 June 2022

Keywords:

*educational major promoting strategy
emergent approach
educational major authority
obstacles and limitations*

ABSTRACT

Introduction: The current research aims to designing a model for the promotion of sports management in Iranian universities.

Methods: The research direction is developmental and inductive-exploratory in terms of goal, which was carried out as a qualitative research method with the grounded theory approach. First, a primary list of obstacles and limitations of the major was identified through preliminary studies. Then, purposefully, with theoretical and snowball sampling methods, in a semi-structured form, 18 elites who were aware of the research topic were interviewed until theoretical saturation. Using Glaser's approach, the data were analyzed simultaneously, including open, selective, and theoretical coding. Lincoln and Gaba's (1985) evaluation criteria were considered to validate the research results, including credibility, dependability, confirmability, and transferability.

Results: The model obtained from the data has three main categories, and the central phenomenon showed the major authority in sports. obstacles and limitations of the major have been categorized into three sub-categories, including the shortcoming of high-level institutions, the weakness of legal requirements, and the failures in sports management. Finally, the solutions for sports management development included three sub-categories: development of human resources competencies, curriculum and research programs, and revolutionary legal requirements.

Conclusion: physical education faculties with sports management majors can make more detailed plans to improve the position and authority of the field in the country's sport according to the identified categories.

Cite this article: (2023). Designing a Model for the Promotion of Sports Management in Iranian Universities. *Sport Management Journal*, 00 (0), 0-00.

DOI: <http://doi.org/0000000000000000>



In Press

Extended Abstract

Introduction

Knowledge is one of society's main axes and indicators of progress and excellence. Therefore, one of the fields that can significantly help sports organizations is sports management. Thus, the growth and development of sports management positions in world sports management require the leadership of organizations that develop sports management as a field of study, such as sports management associations of continents and universities. The area's obstacles and limitations are identified using professors' great scientific capacities, and a positive approach is created in sports management and the field of sports management.

Methods

The current research orientation is developmental, and its objective is inductive-exploratory, which was carried out as a qualitative research method with the grounded theory approach. First, a preliminary list of obstacles and limitations of the field was identified through preliminary studies. Then, with theoretical and snowball sampling techniques, semi-structured interviews were conducted with 18 elites knowledgeable about the research subject until reaching theoretical saturation. The data were simultaneously analyzed using Glazer's approach, which includes a set of open, selective, and theoretical. The effects of the main category were revealed after the sixth interview since the researchers named the main category "major authority in sport." The evaluation criteria of Lincoln and Gaba (1985) were considered to validate the research results. In addition, three specialists familiar with the grounded theory supervised the various stages of coding, conceptualization, extracting categories, and formulation of the theory

Results

The model emerging from the data included three main components. The central phenomenon of the model showed the major authority in sports, which was calculated from the three concepts of capacity building and teamwork in the field, promotion of the field's status in sports, and problem-solving and skill-orientedness of the area. There are 40 codes representing the obstacles and limitations of the field of sports management, which are grouped into three subcategories: the shortness of the upper-hand institutions, the weakness of legal requirements, and the shortcomings in sports management as a scholarly field. Finally, the strategies for the promotion of the sports management field with 32 codes and three subcategories, the development of human resources competencies, developing curriculum and research programs, and the legal requirements of the transformation in the field with a proposed conceptual model in Iranian universities were compiled.

education and research with the actual field of the labor market, the liability of practical teaching resources, the weakness of legal requirements, and the lack of official monitoring and evaluation. Finally, the essential effective solutions for promoting sports management in Iranian universities are skill-oriented, problem-solving education and research, the implementation and increase of internship units in the true sense of the management work environment, and the correct management of interventions were expected.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article has been done considering all ethical principles.

Funding: This research was done without using financial resources.

Authors' contribution: The authors have contributed equally.

Conflict of interest: This article is extracted from a doctoral thesis; therefore, it is original, and all authors announce that there is no conflict of interests.

Acknowledgments: This research was done with the guidance of distinguished professors and the cooperation of research participants

Conclusion

The major authority in sports and its related concepts is the most fundamental and central factor that was the main concern of the interviewees in connection with the promotion of sports management in Iranian universities. The most significant obstacles and limitations of sports management in Iranian universities are the weakness of



مدیریت ورزشی



تدوین الگوی ارتقاء رشته مدیریت ورزشی دانشگاه‌های ایران

اطلاعات مقاله چکیده

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

مقدمه: هدف پژوهش حاضر، تدوین الگوی ارتقاء رشته مدیریت ورزشی دانشگاه‌های ایران بود.
روش پژوهش: این پژوهش از لحاظ جهتگیری؛ توسعه‌ای، از لحاظ هدف، استقرایی- اکتشافی است که به صورت روش پژوهش کیفی با رویکرد نظریه داده بنیاد انجام شد. نخست، از طریق مطالعات اولیه، فهرست مقدماتی از موانع و محدودیت‌های رشته شناسایی گردید. سپس به صورت هدفمند با روش نمونه‌گیری نظری و گلوله برفری؛ مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته‌ای با ۱۸ نفر از خبگان آگاه به موضوع پژوهش تا رسیدن به اشباع نظری انجام گرفت و داده‌ها به صورت همزمان با استفاده از رویکرد گلیزری که شامل مجموعه‌ای از کدگذاری‌های باز، انتخابی و نظری است، تحلیل شدند. به منظور اعتبار بخشی به نتایج پژوهش، معیارهای ارزشیابی لینکلن و گابا (1985) مد نظر قرار گرفتند.

یافته‌ها: الگوی برخاسته از داده‌ها شامل سه مقوله اصلی بود. پدیده محوری الگو، مرجعیت رشته در ورزش را نشان می‌داد. موانع و محدودیت‌های رشته به سه مقوله فرعی؛ کوتاهی نهادهای بالا دستی، ضعف الزامات قانونی و کاستی‌های موجود در رشته دسته بندی شده‌اند. در نهایت راهکارهای ارتقاء رشته مدیریت ورزشی شامل سه مقوله فرعی؛ توسعه شایستگی‌های نیروی انسانی، برنامه‌های درسی و پژوهشی توسعه دهنده و الزامات قانونی تحول‌آفرین در رشته بودند.

نتیجه گیری: دانشکده‌های تربیت بدنی دارای رشته مدیریت ورزشی با توجه به مقوله‌های شناسایی شده می‌توانند برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تری، برای ارتقا جایگاه و مرجعيت رشته در ورزش کشور انجام دهند.

تاریخ دریافت:
 تاریخ بازنگری:
 تاریخ پذیرش:
 تاریخ انتشار:
کلیدواژه‌ها:
 راهکارهای ارتقاء رشته،
 رویکرد نوآتنسته،
 موانع و محدودیت‌ها،
 مرجعیت رشته

استناد تدوین الگوی ارتقاء رشته مدیریت ورزشی دانشگاه‌های ایران، نشریه مدیریت ورزشی، ۰(۰)، ۰-۰.

DOI: <http://doi.org/00000000000000000000000000000000>

ناشر: دانشگاه تهران، دانشکده علوم ورزشی و تدرستی.



© نویسنده‌گان.

مقدمه

دانایی از محورها و شاخصهای اصلی پیشرفت و تعالی هر جامعه‌ای به شمار می‌رود (فاسمی، راسخ و جباری، ۱۳۹۹) و مهم ترین رکنی که در رسیدن به این اهداف تأثیر می‌گذارد، مدیریت است که به اعتقاد پیتر دراکر، عضو اصلی و حیاتبخش هر سازمان، مدیریت آن است. در بیان اهمیت آن همین بس که پیامیر گرامی اسلام (ص) حتی جمع سه نفره را ملزم به داشتن مدیر می‌کردند. مدیریت یعنی فرایند انجام کارها به طور اثربخش و کارآمد با و بوسیله دیگران است (سجادی، گودرزی و فصیح مردانلو، ۱۳۹۹) بخصوص مدیریت ورزشی، علمی است که همه افراد و فعالیت‌ها، سازمان‌ها و کسب و کارهای مرتبط با تولید تجهیزات و لوازم، بهبود و سازماندهی هر نوع محصول ورزشی، آمادگی جسمانی و تفریحی را در بر می‌گیرد. از این رو؛ یکی از رشته‌هایی که می‌تواند کمک شایانی به سازمان‌های ورزشی کند، رشته مدیریت ورزشی است (کشاورز، فراهانی و علیزاده گلریزی، ۱۳۹۷) که با دانایی محوری و تأکید بر تربیت و تأمین متخصصانی با قدرت تفکر انتقادی و تجزیه و تحلیل مسائل و توانا در امر پژوهش، تدریس و آموزش و ارائه مشاوره‌های تخصصی در صنعت ورزش، نقش مهمی در اداره امور سازمان‌های ورزشی ایفا نمایند (فاسمی، راسخ و جباری، ۱۳۹۹). به خاطر این که رشته مدیریت ورزشی شامل مجموعه یافته‌های علمی در حوزه مدیریت و سازمان است؛ که دانشجویان پس از فرا گرفتن دانش مدیریت و کسب تجارت مدیریت، متخصصین ارزنهای خواهند شد که می‌توانند به توسعه اشتغال در صنعت ورزش و امکان رقابت با کشورهای جهان در عرصه مدیریت ورزشی را ضروری سازند (سر فصل دروس دکتری دانشگاه تهران، ۱۳۹۷). لذا؛ ریشه مدیریت ورزشی علمی در کشور را می‌توان به دایر شدن رشته تربیت‌بدنی در دانشگاه‌ها، از سال تحصیلی ۴۶- ۱۳۴۵ (دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران) جستجو کرد. اولین دوره دکتری رشته تربیت بدنی در نیمسال اول ۱۳۶۹ - ۱۳۶۸ در دانشگاه تربیت مدرس در سه گرایش مدیریت و برنامه‌ریزی در تربیت بدنی، فیزیولوژی ورزش و رشد و تکامل و یادگیری دایر شد. در نیم سال دوم تحصیلی همان سال دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تهران نیز دو گرایش مدیریت و برنامه‌ریزی در تربیت بدنی و فیزیولوژی ورزش دانشجوی دکتری پذیرش کرد (کشاورز و فراهانی، ۱۳۹۵). جدول ۱ سیر تغییر عنوان رشته و گرایش رشته مدیریت ورزشی در ایران را نشان می‌دهد (عرب نرمی و خلیلیان، ۱۳۹۸).

جدول ۱ . سیر تغییر عنوان رشته و گرایش رشته مدیریت ورزشی در ایران

بازة زمانی	عنوان رشته، عنوان گرایش
1368-1382	رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی (بدون گرایش)، گرایش مدیریت و برنامه‌ریزی در تربیت بدنی (دکتری)
1382-1384	رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی، گرایش مدیریت و برنامه‌ریزی در تربیت بدنی
1384-1390	رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی، گرایش مدیریت ورزش فهرمانی، گرایش مدیریت ورزش همگانی
1390- تاکنون	رشته مدیریت ورزشی، گرایش مدیریت بازاریابی در ورزش، گرایش مدیریت اماکن و تأسیسات ورزشی، گرایش مدیریت اوقات فراغت و ورزش‌های تفریحی، گرایش مدیریت راهبردی در سازمان‌های ورزشی، گرایش مدیریت رسانه‌های ورزشی، گرایش مدیریت رویدادهای ورزشی

با این وجود؛ نتایج یافته‌های گلکاری حق و همکاران (1399) نشان داد امروزه دانش مدیریت ورزشی در حوزه‌های سازمانی، صنعتی و خدماتی ورزش مورد بهره‌گیری قرار نگرفته است و کمترین نقص را در روند حل مشکلات و رفع نیازهای ورزشی کشور دارد. فاسمی و همکاران¹ (2020) معتقدند رشد و توسعه جایگاه رشته مدیریت ورزشی در مدیریت ورزش جهان؛ مستلزم رهبری سازمان‌های توسعه دهنده رشته مدیریت ورزشی از قبیل انجمن‌های مدیریت ورزشی پنج قاره، انجمن جهانی مدیریت ورزشی، انجمن ملی مدیریت ورزش (انجمن علمی مدیریت ورزشی ایران دارای حدود 600 عضو) و دانشگاه‌ها پیوسته در حال تولید علم و تربیت مدیران و متخصصان کارآمد در حوزه مدیریت ورزشی و بهرمندی از یک الگوی منسجم جهانی می‌باشدند. در این بین دانشگاه‌های جهان با برنامه‌های مدیریت ورزشی یکی از مهمترین سازمان‌های سازماندهی مدیریت ورزش، نقش مهمی در توسعه همه جانبه مدیریت ورزش دنیا دارند (فاسمی و همکاران، 2020). زیرا؛ دانشگاه‌ها نمی‌توانند فقط به دو وظيفة سنتی خود یعنی آموزش و پژوهش بسته کنند. ورود به محیط‌های کارآفرینانه و توسعه‌گرا از امور ضروری امروز دانشکده‌های تربیت‌بدنی و ورزش هستند. این موضوع، نه یک انتخاب، بلکه الزام در مسیر

¹ - Ghasemi & et al

نژدیک کردن خروجی دانشکده‌ها با نیازهای محیط‌های ورزشی (عرب نرمی و خلیلیان، ۱۳۹۸) و پیوند قوی‌تر میان آموزش و تجارت و آوردن مدیریت ورزشی به مرکز تجارت است (ولفارت و آدام¹، ۲۰۱۹). جدول 2 برنامه‌های مدیریت ورزشی در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های قاره‌ها و کشورهای مختلف جهان را به شرح زیر نشان می‌دهد (قاسمی و همکاران، 2020).

جدول 2. برنامه‌های مدیریت ورزشی در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های قاره‌ها و کشورهای مختلف جهان

ردیف	قاره	دانشگاه یا دانشکده‌های جهان	تعداد کل
1	قاره آفریقا	کشور آفریقای جنوبی 1 دانشگاه، کنیا 1 دانشگاه و نیجریه دارای 1 دانشگاه	3 دانشگاه
2	قاره آمریکا	ایالات متحده آمریکا 531 دانشگاه (قطع دکتری 38 دانشگاه) و کانادا 17 دانشگاه	548 دانشگاه
3	قاره آسیا	کشور جمهوری اسلامی ایران 50 دانشگاه (دکتری 16 دانشگاه)، تایلند 13 دانشگاه و ...	89 دانشگاه
4	قاره اروپا	کشور انگلستان 13 دانشگاه (قطع دکتری 1 دانشگاه)، آلمان 6 دانشگاه و ...	41 دانشگاه
5	قاره اقیانوسیه	کشور استرالیا 15 دانشگاه (قطع دکتری 2 دانشگاه) و کشور نیوزلند 4 دانشگاه.	19 دانشگاه

نتایج پژوهش رضوی و همکاران (1399) نشان داد توسعه آموزش و کیفیت آن در دانشگاه‌ها با نیازهای اقتصادی و تقاضاهای اجتماعی هماهنگ نبوده است و گسترش کمی دانشگاه‌ها که بیشتر بر ملاحظات سیاسی متکی بوده است، کمترین ارتباط با نیازهای امکانات اقتصادی و اجتماعی داشته و جامعه را در محدوده مشکلات جدید قرار داده است. بنابراین، مهم ترین رکنی که در رسیدن به این اهداف موثر هستند، اساتید می‌باشند که بهترین معیار برای تشخیص کیفیت نظام آموزش عالی در دانشگاه یا دانشکده‌ها اند (شعبانی بهار، قره و سیاوشی، ۱۳۹۹). نوری خان‌یورדי و همکاران (1399) معتقدند شایستگی‌های استادان یکی از عوامل تأثیرگذار بر کیفیت تدریس است. جدول 3 تعداد اعضای هیات علمی (اساتید) شناسایی شده رشته مدیریت ورزشی در پنج قاره را نشان می‌دهد (قاسمی و همکاران، 2020).

جدول 3. اساتید رشته مدیریت ورزشی در پنج قاره

ردیف	قاره	دانشگاه یا دانشکده‌های جهان	دانشگاه یا دانشکده‌های جهان	تعداد کل
1	قاره آفریقا	کشور آفریقای جنوبی 4 نفر استاد، کنیا 3 نفر استاد، مصر 1 نفر استاد	8 نفر استاد	
2	قاره آمریکا	ایالات متحده آمریکا 228 نفر استاد، کشور برزیل 92 نفر استاد، کشور کانادا 36 استاد	356 نفر استاد	
3	قاره آسیا	کشور جمهوری اسلامی ایران 224 استاد، مالزی 16، تایوان 11، ژاپن 8 استاد و ...	286 نفر استاد	
4	قاره اروپا	کشور انگلستان 50 استاد، نروژ 28، ترکیه 15، یونان 15، آلمان 10، هلند 10 استاد و ...	172 نفر استاد	
5	قاره اقیانوسیه	کشور نیوزلند 22 نفر استاد و کشور استرالیا 19 نفر استاد	41 نفر استاد	

لذا، مهم است اساتید رشته مدیریت ورزشی به صورت مستمر برنامه‌های درسی روزآمد رشته مدیریت ورزشی را که یکی از مهم ترین ارکان مدیریت ورزشی محسوب می‌شود، بررسی و نقد کنند تا بتوانند اصلاحات و تغییرات لازم را مطابق با محیط کار فراهم کنند (عرب نرمی و خلیلیان، ۱۳۹۸). گووین داسامی و همکاران² (۲۰۲۰) در پژوهش «طراحی مدیریت ورزشی و برنامه درسی تحصیلی رشته تربیت بدنی» نشان دادند، برنامه درسی رشته مدیریت ورزشی در کشور هند شامل دوره‌های کارورزی، کسب و کار، حسابداری، مدیریت مالی، روابط بین فردی، مدیریت زمان، اقتصاد و آمار است. در کشورمان؛ برنامه ریزی درسی آموزش عالی، ساختاری متمرکز دارد و برنامه‌ریزی درسی برای کل دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی، به وسیله شورای عالی برنامه‌ریزی درسی انجام می‌شود و دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی به صورت جداگانه و منفرد حق برنامه‌ریزی درسی و تصمیم‌گیری در این زمینه را ندارند (عرب نرمی و خلیلیان، ۱۳۹۸). بر همین اساس؛ دروس ویژه گرایش کارشناسی رشته مدیریت ورزشی از تعداد کل واحدهای درسی این دوره (132 واحد)، 20 واحد مربوط به رشته مدیریت ورزشی بود. ولی در دوره تجمعی و بازنگری کارشناسی رشته علوم ورزشی، از تعداد کل واحدهای درسی این دوره (130 واحد) 6 واحد دروس تخصصی و پایه مربوط به رشته مدیریت ورزشی ارایه شده است (سر فصل دروس کارشناسی رشته مدیریت ورزشی،

1. Wholfart & Adam

2. Govindasamy & et al

1395). در رشته کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، از میان شش گرایش رشته مدیریت ورزشی؛ تنها در گرایش مدیریت بازاریابی در ورزش، درس عملی کارورزی در بازاریابی ورزش ارایه شده بود. اما در مصوبه جلسه شورای برنامهریزی گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران رشته کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دارای سه گرایش، دو واحد درس عملی کارورزی در مدیریت ارایه شده است (سر فصل دروس کارشناسی ارشد رشته مدیریت ورزشی دانشگاه تهران، 1398).

در آخرین مصوب جلسه شورای برنامهریزی گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران؛ واحدهای درسی دوره دکتری رشته مدیریت ورزشی، 36 واحد (18 واحد آموزشی) و (18 واحد رساله) مشخص گردید و از این واحد ها تنها سه درس تخصصی مدیریت پیشرفتی در ورزش، مدیریت راهبردی پیشرفتی در ورزش و روش پژوهش کیفی تازگی داشتند و بقیه دروس نظری تکراری هستند (فاقد واحد درسی تجربه میدانی در حوزه مدیریت ورزش) (سر فصل دروس دکتری رشته مدیریت ورزشی دانشگاه تهران، 1397). نتایج پژوهش شعبانی بهار و فرید فتحی (1397) نشان داد به دلیل پایین بودن بهرهوری کارمندان دارای تحصیلات علوم ورزشی نسبت به سایر رشته‌ها، ضروری است سرفصل‌های دروس مربوط به رشته‌های علوم ورزشی به خصوص در دوره کارشناسی مورد بازنگری جدی قرار گیرد. در همین ارتباط باید گفت، اگر میزان بازدهی دانش آموختگان رشته تربیت بدنی و محتوای دروس و آموخته‌های آنها با نیاز جامعه و بازار کار همخوانی داشته باشد، می‌توان به جذب آنها در مشاغل وابسته به این رشته در جامعه امیدوار بود (رضوی و همکاران، 1399). فرید و همکاران (1401) با بررسی دروس مدیریت در دانشگاه‌ها، مشکل اساسی مدیران را این طور بیان می‌کنند که بسیاری از وظایف حساس مدیریت در برنامه‌های درسی، آموزش داده نشده است. گویند داسامی و همکاران (۲۰۲۰) معتقدند کارورزی نوعی نظام آموزشی و تجربه مهم یادگیری برای دانشجویان رشته مدیریت ورزشی در هند است. در همین راستا؛ شواهد نشان می‌دهد سرفصل و محتوای دروس ارائه شده در رشته، پاسخگوی برخط نیازها و قابلیت‌های مورد انتظار دانشجویان در محیط واقعی کار نیست و برای کسب دانش مدیریت، وجود دروس کارورزی به معنای واقعی، یادگیری تجربی و تمرین مدیریت در ورزش (عرب نرمی و خلیلیان، 1398)، باید از اولویت‌های آموزشی تمامی مقاطع تحصیلی رشته مدیریت ورزشی باشد. نتایج پژوهش عبدالملکی و همکاران (1397) نشان داد تفاوت بین تئوری و عمل یکی از مهم ترین دغدغه‌های است و خود اصلی ترین مشکل در حوزه مدیریت ورزشی است. همچنین؛ رضوی و همکاران (1399) معتقدند دانشجویانی که در هنگام تحصیل کار می‌کنند، احساس مسئولیت بیشتری دارند یا حافظ با دنیای کار آشنا می‌شوند و پس از دانش آموختگی بهتر می‌توانند به دنبال شغل بگردند و در شغل خود نیز موفق تر هستند. از سوی دیگر، اکثر قریب به اتفاق دانشگاه‌های کشور بیش از ظرفیت بهینه به آموزش دانشجو اقدام می‌کنند. بر این اساس؛ ظرفیت پذیرش دانشجو در رشته مدیریت ورزشی، اعم از محل قانون موسوم به آموزش رایگان یا دریافت شهریه در هر مقطع تحصیلی، باید در راستای نیازهای کشور و بر اساس تعداد و مرتبه اعضای هیئت علمی، سرانه قضای آموزشی و پیوست خدمات رفاهی به هر دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی اختصاص یابد تا معیارهای کیفی آموزش عالی رعایت گردد. از این رو، آگاهی از مجموع ظرفیت پذیرش دانشجوی کارشناسی ارشد گرایش‌های رشته مدیریت ورزشی در دانشگاه‌های سراسری و واحدهای دانشگاهی آزاد کشور در سال ۱۴۰۰ (سراسری ۱۴۰۱ نفر دانشجو و آزاد ۲۴۲۰ نفر دانشجو) ۳۸۲۱ نفر دانشجو و ظرفیت پذیرش دانشجوی دکتری رشته مدیریت ورزشی در دانشگاه‌های سراسری و واحدهای دانشگاهی آزاد کشور در سال ۱۴۰۰ (سراسری ۱۰۰ نفر دانشجو و آزاد ۱۷۰ نفر دانشجو) ۲۷۰ نفر دانشجوی دکتری بودند. لذا؛ با توجه به خیل عظیم فارغالتحصیلان دانشگاهی و ضعف مهارت‌های شناختی و تجربی کافی، لازم است توجه جدی گردد. نتایج پژوهش رضوی و همکاران (1399) نشان داد کشورهایی توانسته‌اند بر این مشکل فائق آیند که تصویر روشنی از ظرفیت دانشگاه‌ها، میزان تقاضای بازار کار و جهتدهی به توأم‌ندهایی که برنامه‌های درسی برای بدست آوردن شغل به دانش آموختگان می‌دهند، اقدام نموده‌اند. البته بین رشته‌ها و دانشگاه‌های مختلف تفاوت‌های قابل توجهی نیز در این زمینه وجود دارد. برای مثال دانشگاه‌های صنعتی نسبت به سایر دانشگاه‌ها، دانشگاه‌های دولتی نسبت به غیردولتی از کیفیت آموزشی و آمده‌سازی شغلی بیشتری در دانشجویان و فارغالتحصیلان برخوردارند (فرید و همکاران، 1401). صالح‌نیا و همکاران (1399) معتقدند میزان بیکاری در بین دانش آموختگان دانشگاه‌ها که نیروی انسانی نخبه جامعه هستند،

بسیار بیشتر از میزان بیکاری عمومی است و بیشترین فارغ‌التحصیلان دانشگاهی رشته تربیت بدنی، مربوط به دانشگاه آزاد است اما نیروی کار تربیت‌شده این دانشگاه دارای چالش‌های بسیاری بیشتری نسبت به سایر دانشگاه می‌باشد. همچنین؛ از دیگر عوامل مهمی که نقش ارزشمندی در پیشرفت رشته مدیریت ورزشی دارد، نشریات تخصصی مدیریت ورزشی و میزان حضور زنان در امور تصمیم‌گیری و تصمیمسازی در مدیریت ورزش کشور است. بررسی‌ها نشان می‌دهند که حضور زنان در عرصه مدیریت بسیار کم رنگ است و کشور مادر مقایسه با بسیاری از کشورهای جهان از این نظر در وضع بسیار نامساعدی قرار دارد. براساس گزارش توسعه انسانی برنامه توسعه سازمان ملل (2010)، 13 درصد از پست‌های مدیریتی در ایران به زنان اختصاص دارد؛ حال آن که این رقم در مورد کشورهای توسعه یافته‌ای نظیر استرالیا، کانادا و سوئد به ترتیب 35، 34 و 31 درصد است (به نقل از جعفری و همکاران، 1398).

مالحصل دانش برخاسته از پژوهش‌های موجود، زوایای مختلف توسعه رشته مدیریت ورزشی را تشریح می‌کند که گرایش مدیریت ورزشی، یک رشته بنیانی است و از دو بخش مدیریت و تربیت بدنی تشکیل شده است. گسترش دانش پایه مدیریت در حوزه مدیریت سازمان‌ها و رویدادهای ورزشی وجود ورزش بعنوان یکی از بزرگترین صنایع اشتغال‌زا در جهان (عبدزاده و همکاران، 1401) ظرفیت رشته مدیریت ورزشی را توجیه می‌کند. بر همین اساس، در بیان اهمیت و جایگاه رشته مدیریت ورزشی در ورزش و امور وابسته به آن می‌توان گفت: رشته مدیریت ورزشی مانند تمام گرایش‌های مدیریت علمی با سود بردن از چهارچوب‌های علم مدیریت در قالب مهارت‌ها، وظایف، مسئولیت‌ها و نقش‌های مدیریتی، توانمندی‌های زیادی در توسعه صنعت ورزش و اداره امور سازمان‌های ورزشی بین‌المللی و ملی از قبیل کمیته بین‌المللی المپیک، فدراسیون‌های جهانی، وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، فدراسیون‌های ملی، ادارات کل تربیت بدنی، باشگاه‌ها و دیگر سازمان‌های کوچک و بزرگ ورزشی دارد که آگاهی از این قابلیت‌های بالقوه رشته، مهر تأییدی بر سرآمدی مدیریت ورزشی در مقابل سایر گرایش‌های ورزشی در اداره بهتر امور و وظایف محوله سازمان‌های ورزشی دارد. بنابراین، با توجه به واقعیت‌های تخصصی رشته و غفلت و ناگاهی افراد جامعه از خدمات این حوزه در مسیر توسعه و مدیریت ورزش کشور، اهمیت ارتقاء جایگاه رشته مدیریت ورزشی در دانشگاه‌های کشور را، بیش از پیش نمایان می‌سازد. لذا، پژوهش حاضر درصد است با شناخت موانع و محدودیت‌های رشته مدیریت ورزشی گامی موثر جهت ارائه الگویی کارا برای ارتقاء رشته مدیریت ورزشی دانشگاه‌های کشور باشد، تا با توجه به راهکارهای این الگو بتوان با اتخاذ تدابیر مناسب و انجام اقداماتی مؤثر، حداقل بهره را از ظرفیت‌های عظیم علمی رشته مدیریت ورزشی برد و امیدوار بود که در راهبردها و سیاست‌های کلان ورزش کشور رویکردی مثبت در زمینه رشته مدیریت ورزشی و مدیریت ورزش ایجاد شود.

روش‌شناسی پژوهش

از آنجا که در پژوهش حاضر، به لحاظ کمبود مبانی نظری، امکان نیل به شناخت کافی درباره شاخص‌های مهم مرتبط با رشته مدیریت ورزشی و ارتباط آنها با یکدیگر وجود ندارد، روش پژوهش کیفی مبنای کار قرار گرفته است. لذا، این پژوهش با ماهیت اکتشافی¹(طمری و همکاران، 1398) و با هدف توسعه دانش و شناخت موجود در مورد تدوین الگوی ارتقاء رشته مدیریت ورزشی دانشگاه‌های ایران انجام گرفت. از این‌رو، این پژوهش در دستة مطالعات توسعه‌ای قرار می‌گیرد. در این پژوهش از روش‌شناسی نظریه داده بنیاد²، به منظور تحلیل داده‌ها استفاده شد، چرا که اعتقاد بر این است که نظریه داده بنیاد به دلیل مفهوم سازی‌هایی که از الگوهای اجتماعی دارد، فراتر از همه روش‌های تشریحی است. این راهبرد از نوعی روش استقرایی و با اتخاذ رویکرد ظاهرشونده (گلیزری) در تلاش است تا به درون فهمی موضوع پژوهش و ذوب افق‌ها پرداخته و به زیایی معنا بپردازد (نوروزی سید حسینی و همکاران، 1397). بنابراین، رویکرد ظاهرشونده (گلیزری) دارای کدگذاری دو مرحله‌ای: 1-کدگذاری واقعی³ شامل: الف) کدگذاری باز⁴ ب) کدگذاری انتخابی⁵ 2-کدگذاری نظری⁶ است.

¹. Exploratory Research

². Grounded Theory

³. Substantive coding

⁴. Open Coding

⁵. Selective Coding

⁶. Theoretical coding

با توجه به توصیه‌های گلیزر¹ (1978) کدگزاری باز تا زمان شناسایی مقوله اصلی ادامه یافت. مقوله اصلی، دل نگرانی و دغدغه اصلی شرکت‌کنندگان است. در این پژوهش، اثرهای مقوله محوری پس از مصاحبه ششم آشکار شد. با توجه به شرایط بیان شده، در این مرحله، پژوهشگران مقوله محوری را «مرجعیت رشته در ورزش» نام گذاشتند. این مقوله محوری که بیشترین تغییرات حول دغدغه اصلی مشارکت‌کنندگان را توضیح می‌دهد، تمرکز مطالعه و داده‌های جمع‌آوری شده انتخابی در مراحل بعدی خواهد بود. یعنی زمانی که مقوله محوری در فرآیند کدگزاری باز به دست آمد، فرآیند کدگزاری انتخابی، آغاز شده و مصاحبه‌ها در جهت متغیر محوری، کدگزاری می‌شوند (ططری و همکاران، 1398). کدگزاری انتخابی، با کدگزاری برای متغیر محوری، سروکار دارد به عبارتی فرآیند تبدیل مفاهیم به مقوله‌ها است (نوری خان‌پوری و همکاران، 1399). تا زمانی کدگزاری انتخابی ادامه می‌یابد که مقوله اصلی و مقوله‌های مرتبط اشیاع شوند. مقوله‌های اصلی اشیاع شده پژوهش عبارتند از: مرجعیت رشته در ورزش، موانع و محدودیت‌های رشته و راهکارهای ارتقاء رشته مدیریت ورزشی. در آخرین مرحله، کدگزاری نظری انجام شد. این مرحله از کدگزاری به تتفیق مقوله‌ها از طریق یک الگوی ارتباطی اشاره دارد (ططری و همکاران، 1398). در این پژوهش؛ جامعه آماری شامل اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، خبرگان و متخصصان در حوزه رشته مدیریت ورزشی و مدیریت ورزش کشور بودند. ملاک انتخاب مصاحبه شوندگان، افراد دارای تحصیلات دکتری رشته مدیریت ورزشی با سابقه تدریس دانشگاهی و اجرایی مدیریت ورزش بود. به منظور نمونه‌گیری برای انجام مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختار یافته (18 مصاحبه) از روش نمونه‌گیری هدفمند² و تعداد آن‌ها به شیوه نظری و گلوله بر夫ی³ استفاده شد (نوروزی سید حسینی و همکاران، 1397).

کیفیت و اعتبار بخشی به نتایج پژوهش، اهمیت زیادی دارد. به منظور اعتبار بخشی به نتایج پژوهش حاضر، معیارهای ارزشیابی لینکلن و گابا⁴ (1985) شامل معیارهای اعتبار، انتقال پذیری، قابلیت اعتماد و تأییدپذیری مدنظر قرار گرفتند (صلاحی کجور و همکاران، 1401). برای نمونه جهت محاسبه قابلیت اعتماد یا ثبات نتایج پژوهش با روش توافق درون موضوعی دو کدگزار (ارزیاب)، از یکی از استادان مدیریت ورزشی آگاه به حیطه پژوهش درخواست شد تا به عنوان همکار پژوهش، سه مصاحبه را به صورت تصادفی کدگزاری کنند (میرصفیان و مصلحی، 1401)، در هر کدام از مصاحبه‌ها، کدهایی که در نظر دو نفر مشابه هستند با عنوان «توافق» و کدهای غیر مشابه با عنوان «عدم توافق» مشخص شدند و درصد توافق درون موضوعی که به عنوان شاخص پایایی تحلیل به کار می‌رود با استفاده از فرمول زیر محاسبه شد (نادری و همکاران، 1399). در جدول 1 نتایج کدگزاری گزارش شده است.

$$\frac{\text{تعداد توافقات} \times 2}{\text{تعداد کل کدها}} \times 100 = \text{درصد توافق درون موضوعی}$$

جدول 1. نتایج مربوط به بررسی پایایی دو کدگزار

ردیف بازآزمون	کد مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	پایایی
1	U8	38	17	89 درصد

¹. Glaser². Purposive³. Snow ball⁴. Lincoln & Guba

83 درصد	15	36	M2	2
88 درصد	11	25	Ph.D.S4	3
87 درصد	43	99	کل	3

همان‌طور که در جدول 1 مشاهده می‌شود، تعداد کل کدهای ثبت شده توسط هر دو نفر (محقق و فرد همکاری کننده) برابر با 99 و تعداد کل توافق‌های بین کدها برابر با 43 است. پایابی بین دو کدگذار با استفاده از فرمول ذکر شده 87 درصد به دست آمد، با توجه به اینکه این میزان پایابی از 60 درصد بیشتر است. بنابراین، قابلیت اعتماد کد گذاری‌ها، مطلوب و تأیید شده است (صابری و همکاران، 1397). همچنین باید اشاره کرد که در پژوهش‌های کیفی، وسیله اندازه‌گیری خود محققان هستند؛ پس در اعتبار آنان نیز باید مهارت، دقت و صلاحیت آنان در نظر گرفته شود. علاوه‌بر تن از متخصصان آشنا با نظریه داده بنیاد، بر مراحل مختلف کدگذاری، مفهوم‌سازی، استخراج مقولات و تدوین نظریه نظرارت داشتند.

پافته‌های پژوهش

جدول 1 جزئیات مشارکت‌کنندگان را در مصاحبه‌ها نشان می‌دهد.

جدول 1 . خلاصه ویژگی‌های نمونه مصاحبه‌آماری پژوهش

ردیف سمت مشارکت‌کننده	تعداد	رشته تحصیلی	حوزه فعالیت	کد
1 استاد دانشگاه U5-U6-U7-U8-U9	9 (7 مرد - 2 زن)	دانشگاهی و اجرایی	مدیریت ورزشی	U1-U2-U3-U4-
2 مدیر ورزشی M1-M2-M3-M4-M5	5 (4 مرد - 1 زن)	اجرايی	مدیریت ورزشی	Ph.D.S2-Ph.D.S3-
3 دانشجویان دکتری Ph.D.S1- Ph.D.S4	4 (3 مرد - 1 زن)	دانشگاهی و اجرایی	مدیریت ورزشی	

مصاحبه‌ها مطابق روش نظریه داده بنیاد در رهیافت گلیزر، در سه مرحله کدگذاری شدند. در مرحله اول، کدگذاری باز (اولیه) انجام شد و نقل قول‌ها (نکات کلیدی) دارای برچسب مفهومی شدند. جدول 2 نمونه‌ای از کدگذاری باز را نشان می‌دهد.

جدول 2 . نمونه ای از نکات کلیدی متن مصاحبه به همراه کد گذاری اولیه

کد مصاحبه شونده	نکات کلیدی متن مصاحبه‌ها	کدهای اولیه
U1-U2-U3-U5-U7-U9-M1-M3-Ph.D.S1-Ph.D.S2-Ph.D.S4	کم رنگ بودن نیاز سنجی، نظرسنجی و امکان سنجی در حل مشکلات بی توجهی به نیاز ورزش کشور از طرف اساتید دانشگاه و مدیران ورزش کشور محسوس سنجی و نظر سنجی است.	
U1-U3-U4-U9-M2-M5.Ph.D.S1-Ph.D.S2-Ph.D.S4	بی‌کیفیت یا سوری بودن و یا نبود کارورزی و کاربینی به معنی واقعی در رشتہ و در میدان اجرایی کار که به درد دانش آموختگان تخصیلات تکمیلی بخورد، وجود ندارد.	سوری بودن کارورزی و کاربینی
U1-U2-U3-U5-U8-U9-M1-M2-M4-Ph.D.S2-Ph.D.S4	باید بیش از گذشته به رشتہ مدیریت ورزشی به خاطر ماهیت ذاتی مدیریت و غالباً بودن بر سایر گرایش‌ها در اداره سازمان‌ها و نهادهای ورزشی دنیا مدیریت ورزشی تکیه کرد.	اهمیت ذاتی رشتہ
U1-U3-U5-U7-M1-M4-Ph.D.S1	مانع اصلی پیش روی توسعه رشتہ مدیریت ورزشی، نفوذ فشارهای سیاسی، مدیریت دخالت‌های رابطه‌مندی و عدم استفاده درست از دانش آموختگان رشتہ می‌باشد.	سیاسی
U1-U2-U3-U4-U6-U8-M1-M4-Ph.D.S1-Ph.D.S2-Ph.D.S4	مدیران کلان ورزشی باید مقاعده باشند؛ راه توسعه و بروز رفت از روزمره عدم ارتباط مدیران زدگی و هم نوا با ورزش دنیا، مستلزم هماهنگی دانشگاه، صنعت و مدیریت کلان ورزش کشور است.	با دانشگاه و صنعت
U2-U3-U5-U8-U9-M2-M4-Ph.D.S2-Ph.D.S4	اساتید رشتہ مدیریت ورزشی سازه مستحکمی از علم نوین مدیریت در سمت های بین المللی و ارزش آفرینی و اقتاع جامعه از مزیت رشتہ برای ورزش کشور را برای مدیران کلان ورزشی بنا نمایند که سایر رشتہ‌ها جرأت و رود به این عرصه را نداشته باشند.	منزلت رشتہ

بخشی عظیمی از ارزشیابی استادی و مدیران ورزشی در اجرای پایان نامه ها و رساله‌های گردهمایی و بکارگیری آن در بدنی ورزش کشور منظور گردد.	همایت از استادی و مدیران ورزشی مهارت مهور	U1-U2-U3-U4-U7-U9- M2-M3-M4-M5- Ph.D.S2-Ph.D.S3- Ph.D.S4
--	--	---

با شناسایی مقوله کلیدی در طول فرآیند کدگذاری، مرحله بعدی تحت عنوان کدگذاری انتخابی شروع می‌شود که کدگذاری داده‌ها مبتنی بر پدیده محوری صورت می‌گیرد. در اینجا پدیده محوری تحت عنوان «مرجعیت رشته در ورزش» قرار گرفت. جدول ۳ روند رسیدن به پدیده محوری پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۳. فرآیند ظهور مقوله «مرجعیت رشته در ورزش» برای نمونه

مفهوم	واقعه	نکات کلیدی نقل قول‌ها
ظرفیت سازی و کار تیمی در رشته	برقراری ارتباطات چند سویه استقبال از تجربیات موفق ارتباط با دانشگاه‌ها نفوذ در بدنی ورزش در آمدسازی پایدار	یکی از موانع اصلی توسعه رشته، ضعف ارتباط استادی با بدنی مدیریت ورزش کثیف می‌باشد. متولیان رشته باید از بومی سازی الگوی دانشگاه‌های موفق در رشته استقبال نمایند. تبادل استاد – دانشجو با سایر دانشگاه‌ها، از روش‌های نوین آموزش است. یک اتفاق فکر واحد بین متولیان رشته، صنعت و بدنی ورزش ایجاد گردد. توانایی در آمد زایی پایدار در رشته‌الزامی است.
مرجعیت رشته در ورزش	ارتقاء جایگاه رشته گسترش درک بین‌المللی رشته عرضه توانمندی‌ها اهمیت ذاتی رشته	باید بیش از گذشته به رشته مدیریت ورزشی به خاطر ماهیت ذاتی مدیریت، تکیه کرد. استادی رشته، باید سازه مستحکمی از اعتماد و اقانع جامعه از مزیت رشته ایجاد نمایند. ضعف جایگاه بین‌المللی و درک عمومی از رشته برای مردم نمایان است. در آثیات توانمندی‌های رشته به جامعه ورزش، موفق نویم.
	سرفصل دروس آینده محور و مسئله یاب و مهارت محور بودن رشته	ناکارآمدی منابع واحدهای درسی با نیازهای شغلی دوره تحصیلات تكمیلی، روشن است. حاکمیت مدیریت راهبردی و عملیاتی به معنای واقعی (نقشه راه) در رشته حیاتی است. قانون ضرب‌الاجل‌ها، باید در رفع چالش‌های پیش روی ورزش کشور اجباری شود. دانشگاه‌ها باید فر هنگ جانشین پروری سطوح مدیریت ورزش را آموزش دهند.
	توثیق فایده وظایف	نظام نیاز و نظر سنجی در تمام سطوح وظایف، باید لحاظ گردد.

براساس رویکرد گلایزر، مرحله دوم تحت عنوان کدگذاری انتخابی در قالب مقوله محوری شروع می‌شود. کدگذاری انتخابی با کدگذاری پدیده محوری مرتبط است (نوری خان‌یورדי و همکاران، ۱۳۹۹). بنابراین؛ مصاحبه‌ها در چارچوب پدیده محوری (مرجعیت رشته در ورزش) یعنی ظرفیتسازی و کارتیمی در رشته، ارتقاء جایگاه رشته در ورزش، مسئله یاب و مهارت محور بودن رشته که در مرحله اول استخراج شده است ادامه پیدا کرد.

با بررسی مشابههای مفهومی کدها، دو مقوله اصلی موانع و محدودیت‌های رشته و راهکارهای ارتقاء رشته مدیریت ورزشی ایجاد شد که هر مقوله اصلی خود شامل مقولات فرعی متعدد بود. جداول ۴ و ۵ به ترتیب موانع و محدودیت‌ها و راهکارهای راه را به همراه مقولات فرعی، مفاهیم و کدهای متناظر هر واقعه را نشان می‌دهد.

جدول ۴. جزئیات کدهای مرتبط با مقوله اصلی موانع و محدودیت‌های رشته مدیریت ورزشی

مفهوم	واقعه	ردیف مفهوم فرعی
ضعف حمایت		۱- عدم حمایت از محصولات نهایی شده نتایج پژوهش‌ها
		۲- عدم حمایت از پیامدهای نتایج پژوهش‌ها
		۳- ضعف حمایت مالی از دانشگاه‌ها

ناهانگی	4- عقب ماندگی ورزش باتوان 5- فقدان مرجع خاصی برای همانگی نهادهای متولی ورزش 6- ضعف ارتباط رشته با صنعت و بدن ورزش 7- ناهانگی سازمان‌های بالادستی ورزش 8- تقدیر از رابطه بر ضایعه در تعیین مدیران ورزشی 9- کم توجهی به نظرات اساتید رشته 10- سیاست زندگی ورزش
دخالت مخرب	11- نبود طرح جامع و نقشه راه واحد توسعه رشته 12- کلیگویی سند نقشه جامع علمی کشور 13- خلاصه قانون اجباری شدنکارورزی و کاربینی در دوره تحصیلات تکمیلی 14- به روز نبودن منابع واحدهای درسی دوره تحصیلات تکمیلی رشته 15- ضعف الزام قانونی بکارگیری اجباری نتایج پژوهشها
ضعف الزمات قانونی	16- تعاملات ناکافی اساتید با بدن ورزش و صنعت (برچسب رقیب مدیران بودن) 17- تاکید صرف بر تربیت مردمی و معلم تربیت بدنی و ورزش 18- ضعف پژوهش تفکر انتقادی و منابع انسانی آینده محور 19- غفلت از الگوی مدیریت مشارکتی و مؤثر 20- مشغلهای زیاد و وقت کم اساتید رشته 21- ضعف مدیریت مالی و زمانی اساتید 22- کمبود اساتید بین‌المللی رشته
نقص قانون و مقررات	23- کم توجهی به نظرسنجی و نیازمندی در آموزش‌ها و پژوهش‌ها 24- ناهانگی آموزش و پژوهش‌ها با میدان واقعی بازار کار رشته 25- حجم سنگین کارهای آموزشی و پژوهشی اساتید رشته 26- تحمل انرژی و تضییع توان علمی - پژوهشی اساتید
افت کیفیت اساتید	27- ضرورت محور نبودن پایان نامه‌ها و رساله‌ها 28- نگرانی از عدم استقبال نتایج پژوهش‌ها 29- رفع تکلیفی بودن پژوهش‌ها 30- عدم واحدهای کارورزی و کاربینی مدیریتی در دوره تحصیلات تکمیلی
نامتناسب بودن آموزش و پژوهش‌ها	31- ضعف تطبیق منابع درسی با نیازهای شغلی در دوره تحصیلات تکمیلی 32- خالی بودن منابع درسی مدیریت صحیح دخالت‌های سیاسی، مالی و... 33- بیتفاوتی نسبت به عملگرایی در دوره تحصیلات تکمیلی 34- کمبود منابع مستلزمات محور در تدریس رشته
کاستی‌های موجود در رشته مدیریت ورزشی	35- ضعف محتوای آموزش بین‌المللی 36- ضعف دانش آموختگان تحصیلات تکمیلی در پیامدهای آموخته‌ها 37- رعایت نکردن استانداردهای لازم در پذیرش دانشجو 38- کم رنگ بودن ارتباط واقعی بین اساتید و دانشجو 39- کم رنگ بودن نظارت و ارزیابی واقعی در رشته 40- ضعف گزارش‌دهی و پاسخگویی در قبال وظایف
تکراری بودن منابع درسی	
پذیرش بی‌حساب دانشجو	
بی‌توجهی به نظرات	

طبق جدول 4، کدهای معرف موافق و محدودیت‌های رشته مدیریت ورزشی 40 مورد است که در سه مقوله فرعی کوتاهی نهادهای بالادستی، ضعف الزامات قانونی و کاستی‌های موجود در رشته مدیریت ورزشی دسته‌بندی شده‌اند.

جدول 5. جزئیات کدهای مرتبط با مقوله اصلی راهکارهای ارتقاء رشته مدیریت ورزشی

ردیف مفهوم	واقعه	ردیف مفهوم فرعی
1- ارزشیابی اساتید بر اساس فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی مستلزمات محور		
2- آموزش دانش آموختگان جهان اندیش و محلی عمل کننده		
3- بکارگیری اساتید مدیریت ورزشی در مدیریت ورزش کشور		
4- ارزشیابی اساتید بر اساس میزان ارتباط‌شان با بدن ورزش		
5- فرآگیری قوانین و مقررات بین‌المللی رشته		
6- تدریس منابع مستلزمات و تمرین محور		
7- برنامه محور بودن اساتید		
8- پژوهش تفکر انتقادی		
9- تجهیز دانش آموختگان به کارورزی و کاربینی واقعی محیط کار مدیریت		
10- تجهیز دانش آموختگان به سواد مالی و درآمدزایی پایدار در ورزش		
11- پذیرش دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی از شاغلین در ورزش		
12- پذیرش دانشجو بر اساس نیازها و رفع چالش‌های ورزش کشور		
توسعه شاپیتگی‌ها ی نیروی انسانی رشته مدیریت ورزشی		
ظرفیت‌های دانشجویان رشته مدیریت ورزشی		

برنامه‌های درسی و پژوهشی توسعه‌دهنده رشته مدیریت ورزشی	انجام پژوهش‌های مسئله‌بای	اخذ مجوز دفاع به پژوهش‌های مسئله‌بای و آینده محور	تجهیز دانش آموختگان به کسب و کارهای نوین ورزشی
	آموزش منابع مهارت‌محور	هدایت پژوهش‌ها به سمت نیازمندی‌های واقعی ورزش	تجهیز دانش آموختگان به مهارت‌های حل مسئله
	اجرای کارورزی واقعی	قدرتانی از مجریان پایان نامه‌ها و رساله‌های گرمهکشا	پیورش دانش آموختگان مهارت‌محور
		اوپولیت واحدهای آموزشی دوره تحصیلات تکمیلی حضور واقعی در محیط ایجاد واحدهای درسی عملی مدیریت صحیح دخالت‌ها، مالی، نظارت و ارزیابی	امتیازبندی و ارزشگذاری پایان نامه‌ها و رساله‌های گرمهکشا
		پرهیز از تدریس دروس تئوری محض و تکرای در دوره تحصیلات تکمیلی	اخذ مجوز دفاع به پژوهش‌های مسئله‌بای و آینده محور
		تالیف کتب (منابع) مسئله‌بای و مهارت‌محور	هدایت پژوهش‌ها به سمت نیازمندی‌های واقعی ورزش
		اجرای واحدهای عملی و کارورزی به معنای واقعی محیط کار	قدرتانی از مجریان پایان نامه‌ها و رساله‌های گرمهکشا
		ایجاد فرصت اصلاح آموخته‌ها در محیط‌های واقعی کارورزی	از بین واحدهای کارورزی و کاربینی در رشته
		ایجاد فرصت اصلاح آموخته‌ها در محیط‌های واقعی کارورزی	قانون اجباری شدتکارورزی و کار بینی در دوره تحصیلات تکمیلی
		از بین واحدهای کارورزی و کار بینی در دوره تحصیلات تکمیلی	قانون ارتباط اجباری دانشگاه با بینه ورزش و صنعت و بالعکس
الزامات قانونی تحول‌آفرین در رشته	قانون ارتباط اجباری	الزام مصوبیت از دخالت‌های سیاسی	قانون اجرای اجباری کارورزی و کار بینی در محیط مدیریت ورزش
	قانون بکارگیری اجباری	قانون بکارگیری اجباری	قانون بکارگیری اجباری نتایج پژوهش‌ها در دستگاه‌های ورزشی
			قانون اجرای اجباری شدن نظارت و ارزیابی بر عملکرد

مطابق جدول 5، کدهای معرف راهکارهای ارتقاء رشته مدیریت ورزشی 32 مورد است که در سه مقوله فرعی توسعه شایستگی‌های نیروی انسانی رشته مدیریت ورزشی، برنامه‌های درسی و پژوهشی توسعه‌دهنده رشته مدیریت ورزشی و الزامات قانونی تحول‌آفرین در رشته دسته‌بندی شده‌اند.

پس از شناسایی مقوله‌ها در مرحله کدگذاری اصلی، مرحله کدگذاری نظری شروع می‌شود. این مرحله از کدگذاری به تلفیق مقوله‌ها از طریق یک الگوی ارتباطی اشاره دارد (نوری خان یوردی و همکاران، 1399). در واقع، پس از اتمام و تکمیل کدگذاری‌ها و دسته‌بندی کدها و شکل‌گیری مقولات اصلی و فرعی، الگوی مفهومی پیشنهادی برای ارتقاء رشته مدیریت ورزشی دانشگاه‌های ایران در قالب شکل 1 تدوین گردید.



شکل 1. الگوی مفهومی ارتقاء رشته مدیریت ورزشی دانشگاه‌های کشور

بحث و نتیجه‌گیری

همان‌گونه که در الگوی مفهومی (شکل 1) دیده می‌شود، زمینه‌ای‌ترین و محوری‌ترین عاملی که دغدغه اصلی مصاحبه شوندگان در ارتباط با ارتقاء رشته مدیریت ورزشی دانشگاه‌های ایران بود، مرجعیت رشته در ورزش و مفاهیم مرتبط به آن است. مرجعیت علمی¹ اگرچه یک نگاه آرمانی است، ولی هرگز با واقع بینی در تضاد نیست. تجارب ارزشمند چهل سال گذشته و جایگاه دوم ایران در ارائه خدمات سلول‌های بنیادی، نهم کشور در فناوری ارسال ماهواره در سطح دنیا (2019)، افزایش تولید علم در مجلات معتبر نمایه شده فارسی ایران در پاییگاه بین‌المللی اسکوپوس از رتبه 30 در سال 1388 به رتبه 15 در سال 1397 (نجفی و همکاران، 1398) و در همین زمینه در سال 2017 میلادی در رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های برتر جهان که توسط مؤسسه معروف شانگهای انجام گرفته، برای اولین بار و به ترتیب سه دانشکده تربیتبدنی دانشگاه تهران، دانشگاه آزاد (شامل مجموعه دانشکده‌های تربیتبدنی سراسر کشور) و دانشکده تربیتبدنی دانشگاه گیلان بین 200 تا 300 دانشکده تربیتبدنی برتر جهان قرار گرفتند (رجی و همکاران، 1400). این یافته‌ها، با بخشی از نتایج پژوهش‌های رجبی و همکاران (1400) و گیاوشناس بن بازاری و همکاران (1399) هم راستا هستند. زیرا؛ نتایج پژوهش‌های آنها نشان داد مرجعیت علمی از اصول اساسی اقتدار است. با توجه به این قسمت از یافته‌ها می‌توان اظهار کرد، ظرفیت وجودی اساتید ارزشمند و گرانقدر کشورمان در رشته مدیریت ورزشی (224 نفر استاد) بعنوان سرمایه و چراغ راه هدایت رشته مدیریت ورزشی برای دانشجویان؛ دانش‌آموختگان، مدیران و مدیریت ورزش کشور جهت ارایه خدمات تخصصی، مشاوره علمی و مرجعیت در ورزش نقش بسیار گران بهایی دارند. بنابراین؛ مرجعیت رشته در ورزش مقوله‌ای پایه برای سایر مقوله‌های مطرح شده در الگو است و مطابق با یافته‌های پژوهش از مفاهیم ظرفیتسازی و کارتیمی در رشته، ارتقاء جایگاه رشته در ورزش و مسئله‌بای و مهارت محور بودن رشته مدیریت ورزشی تشکیل شده است.

ایجاد مفهوم ظرفیتسازی² و کارتیمی برای ارتقاء رشته مدیریت ورزشی به واقعه‌های برقراری ارتباطات چند سویه، نفوذ در بدنه ورزش، استقبال از تجربیات موفق، ارتباط اساتید با دانشگاه‌های پیشرو و درآمد سازی پایدار رشته بستگی دارد. نتایج پژوهش بجانی و همکاران (1398) نشان داد رواج کارتیمی در سازمان‌های ورزشی می‌تواند عاملی برای حاکمیت مدیریت شایستگان باشد. شرکت‌کنندگان در پژوهش برای ارتقاء جایگاه رشته مدیریت ورزشی؛ واقعه‌های گسترش درک بین‌المللی رشته، عرضه توامندی‌های

رشته، برجسته نمودن جایگاه و اعتبار رشته و شناخت اهمیت ذاتی رشته را پیشنهاد نمودند. با توجه به این قسمت از یافته‌ها می‌توان اظهار کرد، رشته مدیریت ورزشی به خاطر دارا بودن ماهیت ذاتی مدیریت و تربیت مدیران و متخصصان کارآمد در حوزه مدیریت ورزشی، جایگاه مهمی در توسعه صنعت ورزش دارد. به خاطر این که؛ هیچ کدام از رشته‌های تحصیلی تربیت بدنه و علوم ورزشی همانند رشته مدیریت ورزشی با برنامه‌بازی، سازماندهی، هماهنگی، کنترل، نظارت و بکارگیری امکانات و منابع انسانی، مادی و مالی در جهت اداره و مدیریت راهبردی سازمان‌های ورزشی، مدیریت اوقات فراغت ورزش‌های تفریحی و ورزش قهرمانی، مدیریت بازاریابی در ورزش، مدیریت رویدادهای ورزشی، مدیریت رسانه‌های ورزشی، مدیریت اماكن و تاسیسات ورزشی عجین، هماهنگ و هم جهت نمی‌باشند و مفهوم مسئله یاب³ و مهارت محور بودن رشته مدیریت ورزشی به واقعه‌های سرفصل دروس آینده محور و مسئله یاب، تدوین قانون ضرب الاجل‌ها در مواجهه با چالش‌های ورزش، تدوین نظام توسعه رشته، شفافیت و ظایف و توانایی انتقال تجربه اشاره دارد. بر همین اساس؛ متولیان امر آموزش و پژوهش در رشته مدیریت ورزشی می‌توانند قبل از مشخص شدن موضوع پایان‌نامه یا رساله دانشجویان تحصیلات تکمیلی، با آمادگی و هماهنگی همه مجریان و ذینفعان صنعت ورزش و مسائل و مشکلات موجود در مدیریت ورزش کشور را شناسایی کرده تا دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری متناسب با آن‌ها آموزش و همچنین به نوشتمن پایان‌نامه و رساله خود اقدام کنند.

¹ - Scientific Authority

² - Capacity building

³ - Problem orientation

بخش بعدی نتایج پژوهش مربوط به مقوله اصلی، موانع و محدودیت‌های رشته مدیریت ورزشی دانشگاه‌های ایران بود. موانع، ساختاری هستند و وظیفه دولت و نهادهای حاکمیتی است، موانع را بردارد. ولی، محدودیت‌ها مربوط به کم کاری‌های ذینفعان رشته می‌باشد. در این مرحله سه مقوله فرعی کوتاهی نهادهای بالادستی، ضعف الزامات قانونی و کاستی‌های موجود در رشته مدیریت ورزشی بعنوان موانع و محدودیت‌های رشته شناسایی شدند. بنابراین؛ با توجه به نظر مصاحبه شوندگان سه مفهوم ضعف حمایت قانونی، ناهماهنگی نهادهای بالادستی و دخالت مخرب دولت در اجرای وظایف نهادهای بالادستی نمایان بود و معتقد به ناهماهنگی سازمان‌های بالادستی، ضعف حمایت مالی از دانشگاه‌ها، عدم حمایت از محصولات نهایی شده نتایج پژوهش‌ها، ضعف ارتباط رشته با صنعت و بدنی ورزش، سیاست زدگی ورزش، عقب ماندگی ورزش بانوان، تقدیم رابطه بر ضابطه و کم توجّهی به نظرات اساتید رشته مدیریت ورزشی بودند. در همین راستا، بجانی و همکاران (1398) نشان دادند برخی از انتصابات موجود در ورزش از مسائل خارج سازمانی اثر می‌پذیرند که گاهی تعلق سیاسی بیشتر از کارایی و شایستگی در نظر گرفته می‌شود. از دیگر موانع و محدودیت‌های پیش روی رشته مدیریت ورزشی، ضعف الزامات قانونی در قالب دو مفهوم ضعف اسناد بالادستی و نقص قانون و مقررات آشکار گردید. که مهمترین واقعه‌های موثر در ضعف اسناد بالادستی و نقص قانون و مقررات، نبود طرح جامع و نقشه راه واحد توسعه رشته، کلی‌گویی سند نقشه جامع علمی کشور، خلاصه قانون اجباری شدنکارورزی و کاربینی در دوره تحصیلات تكمیلی، به روز نبودن منابع واحدهای درسی دوره تحصیلات تكمیلی و ضعف الزام قانون بکارگیری اجباری نتایج پژوهش‌ها در رشته مدیریت ورزشی بیان گردید. نتایج پژوهش نظری، انوری و ابوذردا (1397) نشان داد سازمان‌های ورزشی با مشکلات و موانع همچون، قوانین و مقررات دولتی محدودکننده، کمبود اسناد بالادستی و الزامات قانونی مواجهه‌اند. کشور و قاسمی (1399) معتقدند بین سیاست‌های کلان مندرج در اسناد بالادستی با وظایف، اهداف و برنامه‌های سازمان‌های ورزشی همخوانی مطلوب وجود ندارد. حمیدی و همکاران (۱۳۹۷) نشان دادند ترسیم درست نقشه راهبرد باعث می‌شود که سنجه‌ها، اهداف کمی و طرح‌های ابتکاری سازمان به صورت کاربردی‌تری انتخاب شوند، همخوانی دارند. با توجه به این قسمت از یافته‌ها می‌توان اظهار کرد؛ با بررسی محتواهای تمام سیاست‌ها، اهداف و وظایف نهادها و اسناد بالادستی و قوانین و مقررات مربوطه مشخص شد، در هیچ کدام از این اسناد به جزء در برنامه درسی و سرفصل دروس آموزشی دوره تحصیلات تكمیلی رشته مدیریت ورزشی به صورت شفاف از مدیریت، رشته یا رشته مدیریت ورزشی و توسعه مدیریت ورزش کشور کلمه‌ای بیان نشده است.

کاستی‌های موجود در رشته مدیریت ورزشی به عنوان دیگر موانع و محدودیت‌های پیش روی رشته مدیریت ورزشی که شامل مفاهیم، افتکیفیت اساتید، نامتاسب بودن آموزش و پژوهش‌ها، تکراری بودن منابع درسی، پذیرش بی حساب دانشجو و بی‌توجهی به نظرات، احصا گردید. در همین راستا، مهمترین واقعه‌های موثر در افت کیفیت اساتید رشته مدیریت ورزشی، تعاملات ناکافی اساتید با بدنی ورزش و صنعت، تأکید صرف بر تربیت مربی و معلم تربیت بدنی و ورزش، ضعف پرورش تفکر انتقادی و مهارت محور، مشغلهای زیاد و وقت کم اساتید، ضعف مدیریت مالی و زمانی اساتید و کمبود اساتید بین‌المللی رشته بیان گردید. نتایج پژوهش الماسی، عیدی و عباسی (1400) نشان داد دانشجویان دانشکده‌های علوم ورزشی آینده شغلی خود را تنها در مریبگری، معلمی و مواردی از این دست می‌دانند. نوری خان‌یورדי و همکاران (1399) در پژوهش خودشان بیان کردند، همکاری بین دانشگاه و صنعت در حوزه ورزش اصلاً وجود ندارد یا خیلی کم است. شعبانی بهار و فرید فتحی (1397) معتقدند، عدم توجه به مهارت‌های عصر جدید در دانشکده‌های تربیت بدنی و علوم ورزشی باعث شده است که فارغ‌التحصیلان رشته‌های علوم ورزشی آمادگی لازم برای ورود به سازمان‌های ستادی و کارهای دفتری را نداشته باشند. پژوهش رضوی و محمدی (1400) نشان داد آشنایی با روابط بین‌الملل در صنعت ورزش و درک چالش‌های جهانی و درک محیط جهانی، از مهمترین مسائلی است که امروز ورزش کشور به آن احتیاج دارد، هم راستا هستند.

مهمترین واقعه‌های موثر برای نامتاسب بودن وضعیت آموزش و پژوهش در رشته مدیریت ورزشی، کم‌توجهی به نظرسنجی و نیازسنجی در آموزش و پژوهش، ناهماهنگی آموزش و پژوهش با میدان واقعی بازار کار، حجم سنگین کارهای آموزشی و پژوهشی اساتید، تحلیل توان علمی – پژوهشی اساتید، ضرورت محور

نیوتن پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها و نگرانی از عدم استقبال نتایج پژوهش‌ها بیان کردید. الماسی، عیدی و عباسی (1400) معتقدند در بیشتر موارد پایان‌نامه مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در رشته علوم ورزشی بدون توجه به نیاز و مشکل روز کشور انجام می‌گیرد. هاشمی سیاوشانی، جوادی پور و قربانی (1400) در پژوهش خودشان اثر بخشی ناکافی دوره‌های آموزشی موجود و ضعف در نیاز‌سنجی آموزشی را گزارش نمودند. نوری خان‌بوردی و همکاران (1399) در پژوهش خودشان نشان دادند کاربردی و اجرایی نبودن پژوهش‌های انجام شده در قالب پایان‌نامه، رساله، مقاله و طرح‌های پژوهشی منجر به افزایش نرخ بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاه شده است. واقعه‌های موثر در ضعف منابع درسی رشته مدیریت ورزشی؛ عدم واحدهای کارورزی و کاربینی مدیریتی در دوره تحصیلات تكمیلی، ضعف تطابق منابع درسی با نیازهای شغلی رشته، بی تفاوتی نسبت به عمل‌گرایی در رشته، کمبود منابع مسئله‌یاب و مهارت محور در تدریس، ضعف محتواهای آموزش بین‌المللی و خالی بودن منابع درسی جدید مدیریت صحیح دخالت‌های سیاسی، مالی و... بودند. این یافته‌ها با بخشی از نتایج پژوهش حسینی روش و همکاران (1400) معتقدند؛ عناوین سرفصل‌های کشورهای منتخب به سمت و سوی کاربردی گرایش دارند و در برنامه درسی دانشجویان دوره دکتری در ایران دروس کارورزی وجود ندارد و آزمون جامع به صورت حفظ مطالب تدریس شده می‌باشد. گویند دسامی و همکاران¹ (۲۰۲۰) نشان دادند، کارورزی نوعی نظام آموزشی و تجربه مهم یادگیری برای دانشجویان رشته مدیریت ورزشی در هند است. مینکوف و دلوکا² (۲۰۱۵) بیان کردند برنامه درسی رسمی رشته مدیریت ورزشی در دانشگاه تاوسان آمریکا شامل دوره‌های کارورزی ۱ و ۲، حسابداری ۱ و ۲، اقتصاد خرد و کلان، مالی و... است که بیشتر بر تجربه عملی تمرکز دارد، هم راستا هستند. همچنین؛ ضعف دانش‌آموختگان تحصیلات تكمیلی در پیاده‌سازی آموخته‌ها، کم رنگ بودن ارتباط واقعی بین استاد و دانشجو و عدم رعایت استانداردهای لازم در پذیرش دانشجو از نتایج پذیرش بی‌حساب دانشجو در رشته مدیریت ورزشی بیان گردید. که با بخشی از نتایج پژوهش رضوی و محمدی (1400) معتقدند؛ یکی از عوامل مهم در تضمین کیفیت دوره‌های تحصیلات تكمیلی رویه‌های پذیرش استاندارد و فرایندهای پذیرش شفاف می‌باشد، همسوست. بالاخره بی‌توجهی به نظرارت و ارزیابی در رشته مدیریت ورزشی، از کم رنگ بودن نظرارت و ارزیابی واقعی در رشته، ضعف گزارش‌دهی و پاسخ‌گویی در قبل وظایف و نبود نگاه واحد نسبت به ارزشمندی مدیریت زمان حاصل گردید. در این زمینه همتی‌نژاد و رمضانی‌نژاد (1397) معتقدند، ضعف عده بیشتر برنامه‌ها، عدم نظرارت و ارزیابی رسمی است. نتایج پژوهش الفتی و همکاران (1400) نشان داد بی‌توجهی به پاسخ‌گویی، کیفیت سایر خدمات سازمان‌های ورزشی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

مفهوم اصلی راهکارهای ارتقاء رشته مدیریت ورزشی دانشگاه‌های ایران دارای مقوله‌های فرعی توسعه شایستگی‌های نیروی انسانی رشته مدیریت ورزشی، برنامه‌های درسی و پژوهشی توسعه‌دهنده و الزامات قانونی تحول‌آفرین در رشته بود. راهکارهای ارتقاء شایستگی‌های نیروی انسانی رشته مدیریت ورزشی شامل گسترش مفهوم قابلیت‌های استادی رشته مدیریت ورزشی از طریق واقعه‌های ارزشیابی استادی بر اساس فعالیت‌های مسئله‌یاب و مهارت محور، میزان ارتباطشان با بدنه ورزش، فراگیری قوانین و مقررات بین‌المللی رشته، تدریس منابع مسئله‌یاب و مهارت محور، آموزش دانش‌آموختگان جهان‌اندیش و محلی عمل کننده با استحکام ذهنی بالا و تفکر انتقادی بود. بر همین اساس شایستگی، امری بی پایان است که مداوم باید در مدیریت سازمان‌ها به روز شود (بجانی و همکاران، 1398) و بهترین معیار برای تشخیص کیفیت نظام آموزش عالی، اعضای هیأت علمی آن دانشگاه یا دانشکده می‌باشد (شعبانی بهار، قره و سیاوشی، 1399). رضوی و محمدی (1400) بیان نمودند یکی از مهمترین مسائلی که امروز ورزش کشور به آن احتیاج دارد، سیاست‌گذاری صحیح در راستای تبلور ظرفیت‌های عظیم جامعه علمی و اجرایی ورزش در عرصه‌های بین‌المللی است. نوری خان‌بوردی و همکاران (1399) معتقدند فرایند تجاری‌سازی پژوهش‌های دانشگاهی، در نظام ارزشیابی و ارتقاء اعضای هیأت علمی مدنظر قرار گیرد، همسویی دارند. لذا؛ با وجود حدود 224 نفر استاد رشته مدیریت ورزشی در ایران در مقایسه با ایالات متحده آمریکا 228 نفر استاد، برزیل 63 نفر استاد، انگلستان 50 نفر استاد و ... (قاسمی و همکاران (2020) شایسته است رویکرد قابلیت‌های استادی رشته مدیریت ورزشی بر

¹ - Govindasamy & et al

² - Minkove & Deluca

آموزش و پژوهش تلفیقی و کاربردی، مسئله محور، مهارت مدار، جهانی اندیش، کار آفرین و ناظر به حل مشکلات مدیریت ورزش کشور و دانشگاه باشد.

دیگر راهکارهای توسعه شایستگی‌های نیروی انسانی رشته مدیریت ورزشی؛ گسترش مفهوم ظرفیت‌های دانشجویان رشته مدیریت ورزشی با استفاده از واقعه‌های پذیرش دانشجویان از شاغلین در ورزش بر اساس نیازها، تجهیز دانش آموختگان به سواد مالی، کارورزی و کاربینی واقعی محیط کار مدیریت، مهارت‌های حل مسئله، درآمدزایی پایدار در ورزش و کسب و کارهای نوین ورزشی بود. لذا؛ یکی از بخش‌های مهم هر سیستم آموزش عالی، بخش ورودی آن یعنی، پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها می‌باشد که می‌بایست حداقل 30 سال پس از فارغ التحصیلی در سازمان‌هایی مانند دانشکده‌های تربیت بدنی و علوم ورزشی، وزارت ورزش و جوانان و... به توسعه جامعه ورزشی کشور خدمت کند (شعبانی بهار، قره و سیاوشی، 1399). در واقع، امروز باید برای آینده چاره‌ای اندیشید و به فکر آن بود. اگر قرار باشد امروز برای آینده فکر کنیم، می‌بایست مدیرانی شایسته تربیت کنیم (رضوی و محمدی، 1400). حسینی روش و همکاران (1400) معتقدند، ایجاد دروس کارآموزی و کارورزی و مدیریت مالی برای دانشجویان در متن سرفصل دروس رشته ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. بنابراین؛ ضرورت دارد نسبت پذیرش دانشجو تابعی از اعضای هیأت علمی و مرتبه علمی، شاغلین در ورزش، نیازهای صنعت ورزش و گسترش مرزهای دانش در رشته مدیریت ورزشی فراهم گردد.

راهکار برنامه‌های درسی و پژوهشی توسعه‌دهنده رشته مدیریت ورزشی شامل مفاهیم انجام پژوهش‌های مسئله‌یاب، آموزش منابع تمرین محور و اجرای کارورزی واقعی با استفاده از واقعه‌های ارزش‌گذاری پایان نامه‌ها و رساله‌های گرده‌گشنا، اخذ مجوز دفاع به پژوهش‌های مسئله‌یاب و آینده محور، هدایت پژوهش‌ها به سمت نیازمندی‌های واقعی صنعت ورزش، ایجاد واحدهای درسی عملی مدیریت صحیح دخالت‌ها، مالی، نظرات و ارزیابی، پرهیز از تدریس دروس تئوری و تکرای، تالیف منابع مسئله‌یاب و تمرین محور، اجرای واحدهای عملی و کارورزی به معنای واقعی محیط کار، ازدیاد واحدهای کارورزی و کاربینی و اولویت نیازمندی در رشته مورد انتظار بودند. بر همین اساس؛ نیازمندی در حقیقت سنگ زیرین ساختمان آموزش (دھقان قهرخی، طبیی و جسمانی، 1399) و برنامه‌های درسی، آینه تمام نمای میزان پیشرفت و گویای نیاز به پرورش متخصصان در آن زمینه هستند (عرب نرمی و خلیلیان، 1398). این یافته‌ها در برخی از جنبه‌ها با نتایج پژوهش شعبانی بهار و فرید فتحی (1397) که معتقدند بازنگری در سرفصل‌های دروس آموزشی دانشگاه‌ها، افزایش کارورزی در دروس تئوری و یادگیری مبتنی بر حل مسئله با هدف ایجاد هماهنگی میان آموزش نیروی انسانی با نیازها و تغییرات بازار کار ضروری است، همخوانی دارد. در تبیین یافته‌های فوق می‌توان گفت: برنامه درسی رشته مدیریت ورزشی باید منطبق بر نیازهای آموزشی و پژوهشی، مهارت محور و کاربردی به صورت تئوری و عملی در محیط واقعی کار مدیریت (ارزشیابی مستمر 10 درصد، میان ترم 20 درصد، آزمون‌های نهایی 20 درصد و پروژه 50 درصد) که امکان آشنایی مستقیم دانشجویان را با چالش‌های رشته مدیریت ورزشی در حین آموزش و پژوهش فراهم نمایند.

در نهایت راهکار الزامات قانونی تحول‌آفرین در رشته مدیریت ورزشی شامل مفاهیم قانون ارتباط اجباری و قانون بکارگیری اجباری با استفاده از واقعه‌های قانون اجباری شدن کارورزی در دوره تحصیلات تكمیلی، قانون ارتباط اجباری دانشگاه با بدنه ورزش و صنعت، قانون اجرای اجباری کارورزی در محیط مدیریت ورزش و قانون اجباری شدن نظارت و ارزیابی بر عملکردها بود. این یافته‌ها، با بخشی از نتایج پژوهش رمضانی نژاد و همکاران (1401) که معتقدند، اغلب مهترین و واقعی‌ترین دلیل مشکلات سازمان‌های کشور بیش تر ضعف در برنامه‌ریزی و اجرا یا ضعف در نظارت و ارزیابی وجود دارد و اسدی، تجاری، و نیک آینین (1400) نشان دادند در اجرای قوانین به سبب کمبود ضمانت اجرایی، ناکارآمدی مشاهده می‌شود، هم راستا هستند.

در پایان، با توجه به نتیجه‌گیری مباحث و مقایسه نتایج این پژوهش با پژوهش‌های مرور شده می‌توان چنین اظهار کرد که پژوهش‌حاضر نخست، می‌تواند برنامه‌ریزان در حوزه رشته مدیریت ورزشی، اعضای هیأت علمی و اساتید و دانشجویان را از کیفیت و کیفیت رشته مدیریت ورزشی آگاه کند و موجب برنامه‌ریزی هدفمند برای رفع کمبودها، رشد و توسعه علمی و کاربردی رشته و دستیابی به آینده ایده‌آل برای این حوزه شود و در

مرحله بعدی، می‌تواند به مدیران آینده ورزش در حوزه مدیریت ورزشی کمک کند تا با استفاده از راهکارهای شناسایی شده به کسب مهارت‌های مدیریتی و اجرایی و کاربست آن در محیط واقعی زندگی شغلی به سوی ارتقای عملکرد مدیریت ورزش کشور سوق دهد.

پیشنهاد می‌شود، برنامه‌های درسی رشته مدیریت ورزشی باهدف یادگیری مهارت‌های شغلی در محیط‌های آموزشی شبیه‌سازی شده و عملی تدریس شود تا به اهداف نظام مهارت‌محور دست یابیم. پیشنهاد می‌شود؛ واحدهای درسی عملی مدیریت صحیح دخالت‌ها، مدیریت مالی و درآمدزایی پایدار، نظارت و ارزیابی منظم و واحدهای کارورزی و کاربینی در رشته ایجاد شود. پیشنهاد می‌شود؛ با توجه به ظرفیت ارزشمند و ماهیت ذاتی رشته در اداره امور ورزش و غفلت و ناگاهی افراد جامعه از واقعیت‌های تخصصی آن، مرجعیت رشته در ورزش بیش از پیش گیری گردد.

پیشنهاد می‌شود؛ متولیان امر آموزش و پژوهش در رشته، قبل از مشخص شدن موضوع پایان نامه یا رساله با شناخت مشکلات روز مدیریت ورزش و متناسب با آنها آموزش و به راهنمایی پایان نامه یا رساله اقدام کند.

تقدیر و تشکر

این مقاله برگرفته از رساله دکتری رشته مدیریت ورزشی دانشگاه تهران است. بدینوسیله از همه اساتید، دانشجویان و مدیران ورزش کشور که ما را در انجام این پژوهش یاری نموده‌اند، سپاسگزاری می‌گردد.

References

- Abdolmaleki, Hossein, Heidari, Fatemeh, Allahyari, Mahboubeh & Zakizadeh, Seyed Bahador. (2017). Quarterly Journal of Future of sport management researches in Iran's Universities. Sport Development and Management, Vol 7, Iss 4, Serial No. 16. (In Persian).
- Abdzadeh, Farhad, Kashef, Seyed Mohammad, Boroumand, Mohammadrez & Marandi, Morteza Fattahpour. (2020). Entrepreneurship profile of sport sciences faculties of Iranand offering an Employment and Entrepreneurship model. Journal of sport Management.13 (4):1127-1155. (In Persian).
- Asadi, Neda, Tojari, Farshd & Nikaein, Zinat. (2021). Analytical Study of Iran's Law in Women Sports Activities. *Sport Management Journal*, 13 (2), 565-580. (In Persian).
- Almasi, Samaneh, Eidi, Hossein & Abbasi, Homayoun. (2021). Identifying Barriers of communication Between Faculty of Sport Sciences with Incubator Centers and Science & Technology Parks in Iran. *Sport Physiology & Management investigations*, 13 (2), 41-57. (In Persian).
- Arabnarmi, B., & Khalilian, F. (2019). Comparative Study of Master of Sport Management Curriculum in Iran and Selected Universities of the World. *Sport Management Studies*, 11 (58):39-64. (in Persian).
- Bejani, A., Shahlaee, J., Keshkar, S., & Ghafouri, F. (2019). Formulating Model of Sport Organization's Managers Competencies; Grounded Theory. *Sport Management Studies*. 11 (54): 109-28. (in Persian).
- Dehghan Ghahfarokhi, Amin, Tayebi, Bahman & Jesmani, Marjan. (2020). Policies of Qualitative Development of Sport Coaches' Education in Golestan Province. *Sport Management Journal*, 12 (2), 581-600. (In Persian).
- Farbod, Maryam, Safania, Ali Mohammad, Boroumand, Mohammad Reza, Naqshbandi, Seyed Salahuddin & Bagherian Farahabadi, Mohsen. (2022), Designing and Testing a Model of Ecosystem Analysis Employment Development of Postgraduate Education Graduates (Study of Sports Science in Islamic Azad Universities). *Journal of Human Resource Management in Sport*. 2022 / Vol. 9 / No. 2 / Pages 265-283. (In Persian).
- Ghasemi, Hamid, Rasekh, Nazanin & Jabbari, Nahid. (2020). Identifying Challenges of Sport Management Paper Acceptance in Internationally Recognized Journals (with an Emphasis on Web

- of Science and Scopus). *Sport Management Journal*, 12 (2), 385-404. (In Persian).
- Ghasemi, Hamid, Jise Mataruna – Dos- Snatos, Leonardo, Jaberi, Akbar, Rasekh, Nazanin and Izadparast, Leila. (2020), *Sport Management Education* (book) Andishehsara Publications, GV713.
- Giahshenasbonbazari, Javad, Saeed, Ahmad, Zibakalam, Sadegh & Malekmohamedi, Hamid Reza. (2019). Sports Policy-Making in Iran emphasizing Multiple Decision making Referential. *Journal of Sport Management and movement sciences*. Vol.9, Issue:18 Page(s): 65-76. (In Persian).<https://www.sid.ir/paper/406925/fa>
- General specifications, schedule, tables and chapter headings of sports management undergraduate courses approved by the Higher Education Planning Council of the Ministry of Science, Research and Technology. (2016). (In Persian).
- General specifications; Program, tables and chapter headings of master's courses in the field of sports management of the Faculty of Physical Education and Sports Sciences, approved at the meeting (2019) by the Council for Educational Development and Supervision of Tehran University. (In Persian).
- General specifications; Program, tables and chapter headings of doctorate courses in sports management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, approved by the Tehran University Educational Supervision and Development Planning Council meeting dated. (2018). (In Persian).
- Golkari Hagh, Masoumeh, Afshari, Mostafa, Alam, Zahra & Esfahaninia, Akram. (2020). The Great Barriers to the Commercialization of Sport Management Knowledge. New Approaches in Sport Management. Vol.8, No.30, Autumn 2020. (In Persian).
- Govindasamy, k, Arun Prasanna, T, Sundar, M. & Yokesh. T.P. (2020). *Sport Management and Curriculum Design in Physical Education* © AkiNik Publications Edition:1st Publication Year:2020.
- Hamidi, M., Rajabi Noosh Abadi, H., Alidoust Ghahfarokhi, E., & Zeini Zadeh, M. (2018). Codification a Strategy Map of Student Sports Federation with the Approach BSC. *Sport Management Studies*, 10(49), 139-58. (in Persian).
- Hashemi Siavoshani, M., Javadipour, M., & Ghorbani, M. H. (2021). Codification of Strategic Human Resource Management Plan in Ministry of Sports and Youth. *Mudīriyyat-i manābi-i insānī dar varzish (Human Resource Management in Sport)*, 8(2), 237-253. (In Persian)
- Hematinezhad, Mehalı & Ramezaninezhad, Rahim. (2018). *Supervision and evaluation on physical education and sport. stable north*, Published, 5. ISBN, 9789651179983, Pages,304. (In Persian).
- Hosseini Ravesh, S. M. H, Peymanizad, H, fahim devin, H & Esmaeil Zadeh, M. R. (2021). Comparative Study of the Specialty Course of Ph.D. in Sports Management of Iran, America, Canada by Delphi Method. *Sport Science Quarterly*. Vol. 13, Issue 41, Pages 11-24. (in Persian).
- Jafari, E., Sharififar, F., & Alam, Sh. (2019). The Role of Women in Sport Management in the Country with Future Research Approach. *Sport Management Studies*. 11 (58):17-38. (In Persian).
- Keshkar, S., & Ghasemi, H. (2020). Consistency of National Policy and Legislation with the Sport Organizations and Mass Media Performance in Women's Sports Development in Iran. *Sport Management Studies*, 12(62), 111-34. (In Persian).
- Keshavarz, Loghman, Farahani, Abolfazl & Alizadeh Golrizi, Abolfazl. (2019). Factor analysis of the factors influencing the commercialization of sport management research. *Sport Management Journal*, 12 (4), 595-611. (In Persian).
- Mirsafian, Hamidreza & Moslehi, Leila (2021). The Paradigm Model of Promoting the Position of Iran's Sport Sciences in the World based on the Grounded Theory, *Journal of sport Management* .14 (1):373-394. (In Persian).
- Naderi, S; Bahrami, Sh; Esmaeeli, M. (2020). Presentation the Model of Strategies for Improving the Effectiveness of Sports Teaching Methods in Primary Schools in Iran with a Grounded Theory Approach. *Research on Educational Sport*, 8(20): 159-78. (In Persian).
- Najafi, Mohammad Reza, Moradi, Mojtaba, Fahim Dansh, Shahab, Heydarzadeh Benam, Hossein & Azam Khosravi, Ali. (2018). Establishing the position of scientific authority is one of the requirements of the civilization-building revolutionary system. Vol.1, articles of the first international conference of the second step of the revolution –seria.l, number,1, 147-164. (In Persian).

- Nazari, Rasool, Anvari, Mahmood & Abudarda, Zeinab. (2018). The Role of Mental Strength on Management Skills, Self-Management and Efficiently Performance Sport Managers, *Organizational Behavior Management in Sport Studies*, Vol. 5, No.2(18), 57-67. (In Persian).
- Nori Khanyourdi, M., Razavi, S. M. H., Dosti, M., & Tabesh, S. (2020). Designing Core Competencies of Faculty Members in Commercialization of Academic Research Works in Field of Sport. *Journal of Human Resource Management in Sport*, 7(2), 367-385. (In Persian).
- Norouzi Seyed Hosseini, Rasoul, Ehsani, Mohammad, Kozehchian, Hashem & Amiri, Mojtaba. (2018). Designing a Model of Human Capability Development in Sport (by Grounded Theory). *Sport Management Journal*, 10 (1), 49-63. (In Persian).
- Olivia, Whofart & Adam, Sandy (2019) New Age of Sport Management Education in Europe (NASME)Concluding Report. Research Project under the Erasmus + Programme Leipzig University Faculty of Sport Science Department of Sport Economics and Sport Management.
- Olfati, Amir, Yousefi, Bahram, Bahrami, Shahab & Eydi, Hossein. (2021). Identification and Prioritization of Accountability Barriers in Sport Organizations. *Sport Management Journal*, 13 (1), 141-160. (In Persian).
- Rabibi, M, Nazari, R. & Jalili Kamjo, S.P. (2022). Futurism in All Sport: Sustainable Monetization Scenarios. *Applied Research of Sport Management*, Vol.10, No.3, Series 39, 51- 63. (In Persian).
- Rajabi, Reza, Fahimifar, Sepideh, Karimizadeh Ardkani, Mohammad, & Rajab, Farhad. (2021). Investigating the status of science production in institute, department and faculties of physical education and sports sciences in the country. *Sport Management Journal*, 13 (3), 1017-1046. (In Persian).
- Ramzannejad, Rahim, Ahmadi, Fatemeh, Ranjbar, Javid & Mohaddes, Fatemeh. (2022). Identifying the Performance Evaluation Dimensions and Indexes of Soccer Professional Clubs Board of Directors. *Sport Management Journal*, 14 (1), 131-150. (In Persian).
- Razavi, S. M. H., Boroumand, M. R., & Azimi Delarestaghi, A. (2020). Studying the Hope Status for Employment of Students and Graduates in Physical Education and Sport Sciences. *Sport Management Studies*. 12 (61):171-90. (In Persian).
- Razavi, S. M. H., & Mohammadi, F. (2021). Monitoring Indicators Affecting Future of Competence of Sports Managers with World-Class Management in Iranian Sports Industry.Mudīriyyat-i manābi-i insānī dar varzish (*Human Resource Management in Sport*), 8(2), 273- 293. (In Persian).
- Saberi, A., Bagheri, GH., KHabiri, M., Yazdani. H. R., Alidoust, E. (2019). Understanding the Process of Formation of Social Marketing for the Development of Sport for All. *Research on Educational Sport*, 6(15): 293-316. (in Persian).
- Sajjadi, Seyed Nasrollah, Goodarzi, Mahmood & Fasihmardanloo, Nargess. (2020). Identify and prioritize the factors affecting of quality and management on branding sports event in Iran. *Sport Management Journal*, 12 (1), 1-17. (In Persian).
- Salahi Kojour. A., Rzavi, S.M.H., Amirnejad, S., Mohammadi, N., & Taghipourian, M.J. (2022). Qualitative modeling of smart tourism in the sports industry. *Sport Management Journal*, 14 (3), 117-132. (In Persian).
- Salehnia, Bahram, Safania, Ali Mohammad, Boroumand, Mohammad Reza & Nikbakhsh, Reza (2020). Strategic Analysis of Entrepreneurship-based employment system of Graduates Sport Sciences in Azad University and provide appropriate strategies. *Journal of Social Research*. Volume 12, Issue 46, June 2020, Pages 1-220 .(In Persian).
- Shabani Bahar, G. R., & Farid Fathi, A. (2018). Role of University Education in Developing Productivity of Employees of Ministry of Sports and Youth. *Journal of Human Resource Management in Sport*, 5(2), 277-290. (In Persian).
- Shabani bahar, GH, GHare, A. & Siavashi, M, (2020). Designing Structural Model of Development Professional, Organizational and Personal Faculty members of Physical Education and Sports Science. *Applied Research of Sport Management*. Vol.8, No.4, (In Persian).
- Tatari. E., Ehsani. M., Kuzechian. H., & Noruzi Seyed Hosini. M. (2019). Design the Optimal Requirements for the Implementation of Social Marketing in Recreational Sports in Iran. *Sport Management Studies*, 11(53), 33-58. (in Persian).

In Press